సలహాలు

“అది మావయ్యా సంగతి!
ప్పుడు నన్నేంచేయమంటావో చెప్పు”
న్నాడు కాంతికిరణ్, భానుమూర్తితో
భానుమూర్తికి స్వయానా అక్క

కొడుకు కాంతికిరణ్ చదువు పూర్తిచేసి ఆరునెలల క్రితమే ఉద్యోగంలో చేరాడు చిన్ననాటినుంచి అతనికి బాగా చనువు భానుమూర్తిదగ్గర ఉద్యోగంలో చేరిన ఆరునెలలకే అతను విసిగిపోయాడు

ఎంత కాలంనుంచో ఉద్యోగం ఉద్యోగం అని ఎదురుచూసినవాడికి, వచ్చిన ఉద్యోగం సంతృప్తి నివ్వకపోగా ఎక్కడలేని చికాకూ కలిగించింది. ఈ ఉద్యోగం చేయటంకంటే ఏ కిళ్ళీ కొట్టో పెట్టుకోవడం నయమనే స్థితికి వచ్చేశాడతను.

చివరికి అడుక్కొని బ్రతకడంకూడా ఇంతకంటే గౌరవంగా, స్వతంత్రంగా చేయవచ్చుననే అభిప్రాయానికి అతను రావడం-అదే విషయం భానుమూర్తికి ఉత్తరం వ్రాయడం జరిగిపోయాయి. దానికి జవాబుగా భానుమూర్తి వ్రాసిన ఉత్తరం చదువుకొని, రిజైన్ చేసేముందు అతన్ని కలుసుకొందామని మేనమామ ఇంటికి వచ్చాడు.

కుశల ప్రశ్నలయ్యాక, తన ఆఫీసు లోని రాజకీయాలు, పై ఆఫీసర్ల విసుర్లు, క్రింది ఉద్యోగుల నిర్లక్ష్యం, తోటి ఉద్యోగుల వెటకారం, ఇవన్నీ ఏకరువు పెట్టాడు ఎంతో ఆవేశంగా.

అప్పటికే పదేళ్ళ సర్వీసు పుటప్ చేసిన భానుమూర్తి మనసులోనే నవ్వుకొన్నాడు. తను ఉద్యోగంలో చేరిన కొత్తలో అనుభవించిన బాధలన్నీ తిరిగి

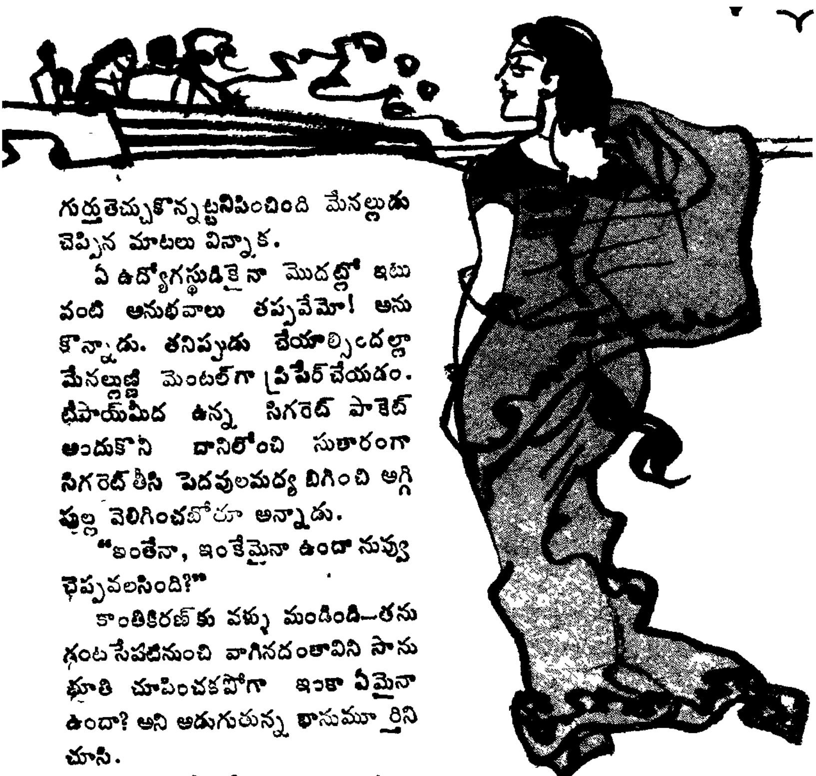

గుర్తుతెచ్చుకొన్నట్టనిపించింది మేనల్లుడు చెప్పిన మాటలు విన్నాక.

ఏ ఉద్యోగస్థుడికైనా మొదట్లో ఇటువంటి అనుభవాలు తప్పవేమో! అనుకొన్నాడు. తనిప్పుడు చేయాల్సిందల్లా మేనల్లుణ్ణి మెంటల్‌గా ప్రిపేర్ చేయడం. టీపాయ్‌మీద ఉన్న సిగరెట్ పాకెట్ అందుకొని దానిలోంచి సుతారంగా సిగరెట్ తీసి పెదవులమధ్య బిగించి అగ్గిపుల్ల వెలిగించబోతూ అన్నాడు.

"ఇంతేనా, ఇంకేమైనా ఉందా నువ్వు చెప్పవలసింది?"

కాంతికిరణ్‌కు వళ్ళు మండింది—తను గంటసేపటినుంచి వాగినదంతావిని సానుభూతి చూపించకపోగా ఇంకా ఏమైనా ఉందా? అని అడుగుతున్న భానుమూర్తిని చూసి.

సిగరెట్ పొగపీల్చి, రింగులు రింగులుగా పొగ వదులుతూ అన్నాడు భానుమూర్తి, "నువ్వు చెప్పిందంతా విన్నాక నాకు నవ్వొస్తోంది. ఆగు... అలా కోపంగా చూడకు, నేచెప్పేది పూర్తిగా విన్నాక, నీలో ఇంకా కోపం మిగిలిఉంటే అప్పుడు రిజైన్ చేద్దువుగాని." అని తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు, "నీ డ్రాఫ్టింగ్ భయంకరంగా ఉందనికదూ మొదటిసారి మీ బాస్ తిట్టాడన్నావు? మీ బాస్ క్వాలిఫికేషన్ ఏమిటో చెప్పగలవా నువ్వు?"

"ఏమో....? నేనెప్పుడూ ఆలోచించలేదు."

"అక్కడే పొరపాటు పడ్డావ్! నీ బాస్ విద్యార్హతలు నీకు తెలిసిఉండాలి. ఇది మొదటి పాయింట్. ఎందుకో చెబుతాను. నీకు ఇంగ్లీషు బాగా వ్రాయడం, మాట్లాడటం వచ్చని నాకు తెలుసు. ఇదే

విషయం మీ బాస్ కూడా గ్రహించే ఉంటాడు. అయినా నీ డ్రాఫ్టింగ్‌లో అతను తప్పునెన్నుతున్నాడంటే బహుశ: ఏ.ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి.నో అయ్యుంటాడు, ఇప్పుడు కుర్రకారేం చేస్తున్నారంటే, తమ ప్రతిభ నిరూపించుకోవడం కోసం - డిక్షనరీలు తిరగేసి సాధారణంగా వాడని పదాలను గొప్పగా - ఉ దా హ ర ణ కు 'మారేజ్' అనేది ఈ రోజుల్లో ఇంగ్లీషు చదువుకోనివాడికూడా అర్థమయ్యేంత తేలికపదం. అదే 'మెట్రిమొనీ' అన్నావనుకో! చదువుకొన్నవాళ్ళే కాస్సేపు ఆలోచిస్తారు. అవునా? మీ కుర్రవాళ్ళు సరిగ్గా అటువంటి పదాలు వాడుతూ ఉంటారు-మీ వొకాబులరీ చూపించుకోవడంకోసం.

నువ్వు వ్రాసిన నాలుగులైన్ల డ్రాఫ్ట్‌లో అటువంటి పదాలు ఓ నాలుగున్నాయనుకో అవిచాలు మీ బాస్ మొ హం లో ని రంగులు మారిపోవడానికి. సాధారణంగా చాలామందికి తమకన్నా ఎక్కువ చదువుకొన్నవాడిని చూస్తే ఇన్‌ఫీరియారిటీ కాంప్లెక్స్ తలెత్తుతుంది. అలా ఎక్కువగా చదువుకొన్నవాడు తమక్రింద పనిచేస్తూ తన తెలివి తేటలు నిరూపించుకోవాలని ప్రయత్నిస్తే అగ్నికి ఆజ్యం తోడవుతుంది.

నీ కేస్‌లోనూ ఇదే జరిగింది. కనుక జాగ్రత్తగా గుర్తుపెట్టుకో. నీ తాహతుకు మించి ప్రతిభ ప్రదర్శిస్తే నిన్ను అభినందించకపోగా నిన్నెలా కంట్రోల్‌లో ఉంచాలా? అని ఆలోచిస్తాడు నీ బాస్. అతని మనసులో నువ్వు తనకన్న ఎక్కువ అనే భావన ఉన్నపుడు నేచురల్‌గా ఇల్‌ట్రీట్‌మెంట్ ప్రారంభమవుతుంది.

సో....నువ్వతనికా అవకాశం ఇవ్వకూడదు. మీ బాస్ ఏదైనా విషయం తప్పుగా మాట్లాడినా నువ్వు నవ్వుతూ "యస్‌సార్" అనడం నేర్చుకోవాలి. కుక్కను చూపించి అది నక్క కదూ! అన్నా ఆవేశపడిపోకూడదు. ఆఫ్టరాల్ ప్రతీవాడూ తాను గొప్పవాడిననే అనుకొంటాడు, చాలా సందర్భాల్లో.

నువ్వు మీ బాస్‌ను అలా అనుకోనివ్వడంవల్ల నీకొచ్చిన నష్టం ఏమీలేదు సరికదా అతన్ని సంతృప్తి పరచినవాడివవుతావు. దెన్.........సెకండ్ పాయింట్..." ఆఖరిదమ్ము లాగి సిగరెట్ పీకను యాష్‌ట్రేలో పడవేస్తూ అన్నాడు భానుమూర్తి, "నీ బాస్‌వాగుడుకాయ అనుకో. అప్పుడు నువ్వు తప్పనిసరిగా అతను చెప్పే విషయాలను ఎంతో శ్రద్ధగా వినాలి. నాకు తెలుసు-నువ్వు చాలా మితభాషివనీ, అవసరానికి మించి ఒక్కమాటకూడా మాట్లాడడం, వినడం రెండూ నీకు ఇష్టముండవని.

నీ బాస్ ఎక్కువగా మాట్లాడడం వలన అదివింటే నీకు తలనొప్పివస్తుంది. నిజమే! కానీ అతను మాట్లాడిన మాటలు నువ్వు వినకపోతే ఆ తలనొప్పి అతనికి వస్తుంది. ఇక్కడ ఎవరి తలనొప్పికి విలువ ఎక్కువ? అంటే ఖచ్చితంగా మీ బాస్ తలనొప్పికే!

బికాజ్ ఈ బాస్‌లు ఎ టు వం టి వాళ్ళంటే, నువ్వు మీ అమ్మకు వంట్లో బాగోలేదని శెలవుపెట్టినా నిరాకరించిన వ్యక్తే తన పెళ్ళానికో, పిల్లలకో కాలికి

ముల్లు గుచ్చుకొంటేబాలు, నానా హడా వుడీచేసి-అంతకుముందు ఆఫీసులో అర్జంటుగా చూడాల్సిన విషయాలున్నా యన్నవాడే ఓ వారం శెలవు పెట్టేస్తాడు.

అతని దృష్టిలో మీ అమ్మ ఆరోగ్యం కంటే వాళ్ళావిడకో, పిల్లలకో కాలికి ముల్లు గుచ్చుకోవడమే ఎక్కువ సీరియస్. అయినా దగ్గరుండి స్వయంగా చూసుకో వాల్సిన విషయంకనుక నీ తలనొప్పి విలువ, మీ బాస్ తలనొప్పి విలువకంటే ఎన్నో రెట్లు తక్కువ.

సో.... నువ్వు కడుపునొప్పితో బాధ పడుతున్నా సరే... మీ బాస్‌కు తలనొప్పి రాకుండా చూసుకోవాల్సిన బాధ్యత మీద ఉంది.

వాగుడుకాయలు ఎదుటివారినుంచి ఎక్కువగా ఏమీ ఆశించరు. వాళ్ళకు కావల్సిందల్లా తాము చెప్పేది ఎదుటి వాడు శ్రద్ధగావినడం-ఓపికుంటేమధ్యలో అలాగా........అవునుసార్.......చాలా బాగుంది' అనగలిగితే ఫలితం ఇంకా బ్రహ్మాండంగా ఉంటుంది.

ఈ టెక్నిక్ నువ్వు ఫాలో అయి నపుడు నీ లీవ్ శాంక్షన్ కాకపోవడ మంటూ ఉండదు. నువ్వు లీవ్‌లెటర్‌లో వ్రాసిన కారణంగురించి ఆలోచించాల్సిన అవసరం నీ బాస్‌కి ఉండదు. నువ్వు అప్పటికే తనని శాటిస్‌ఫై చేశావుకనుక.

ఈ లోకంలో ఎవడూ ఉపకారం చేసినవాడికే ప్రత్యుపకారం చేద్దామని ప్రయత్నిస్తాడుకానీ అపకారం చెసినవాడికి ఉపకారం చేయాలని చూడడుకదా! కాలాన్నిబట్టి నిర్వచనాలు మారతాయి.

నువ్వోసారి మీ అమ్మకు వంట్లో బావుండక, లీవ్‌కోసం అప్లికేషన్ పెడితే "నాట్‌శాంక్షన్డ్" అని రాశాడన్నావు కదూ! ఈ ట్రిక్ ప్రయోగించిచూడు. అప్పటికి అతని ప్రవర్తన మారకపోతే అప్పుడు చెప్పునాతో. నువ్వు రిజైన్ చేయడంకాదు, నీకు తప్పుడు సలహా ఇచ్చినందుకు నేను రిజైన్ చేస్తాను సరేనా? ముచ్చటగా మూడోపాయింట్ ఏమటంటే....వసూ, కాఫీ...." అని అరి చాడు భానుమూర్తి.

గంటగంటకూ కాఫి పడితేనేగాని మెదడు పనిచేయదు అతనికి. భర్త అలవాటు తెలిసిన వసుంధర సాయం త్రం ఫ్లాస్కునిండుగా కాఫీపోసి ఉంచు తుంది రోజూ. భర్తమాట వినగానే ఫ్లాస్క్ తెచ్చి టీపాయ్‌మీద ఉంచింది.

"గుడ్" అని మెచ్చుకోలుగా భార్య వైపుచూసి కప్పులోకి కాఫీ వంచి మేనల్లుడికిచ్చి, తనో కప్ తీసుకొని సిప్ చేస్తూ కొనసాగించాడు. "చూశావా.... మీ అత్తయ్య కొత్తల్లో నేను అస్త మానమూ "కాఫీ"అని అరిస్తే చికాకు పడిపోయేది. అలా చిరాకుపడడం తనకే

పెండ్లి సంబంధములు

మీ అబ్బాయి లేదా అమ్మాయి పెండ్లి చేయాలనుకుంటున్నారా? హిందూ, ముస్లిం, క్రిష్టియన్ అన్ని కులముల వధూవరుల వివరములకు స్వంత చిరు నామాగల కవరు పంపండి. శ్రమ లేకుండా వధూవరుల వివరములు పొందండి. వి. రామారావు, **12-3-29, అయ్యగారి వీధి, గునుపూడి, భీమవరం - 534201**

నష్టంఅని క్రమేణా గ్రహించిందేమో, నేనడిగీ అడక్కుండానే రెడీగా ఉంచుతుందిప్పుడు. నా కోరిక ఆమె తీరుస్తోంది కనుక నేనూ నా శాయశక్తులా ఆమె ముచ్చట తీర్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను.

అలాగే మీ బాస్ తిండిపోతని కదూ అన్నావ్! నీకు చిరు తిండిఅంటే సుతరామూ కిట్టకపోవచ్చు. కానీ నీ బాస్‌కు నిత్యమూ ఏదోఒకటి నవుల్తూ ఉండకపోతే బుర్ర పనిచేయదు-నీ పరిశీలన ప్రకారం, అవునా?

అతని టేస్టునుబట్టి బరాణీలో, పిడత కింద పప్పో, మిరపకాయ బజ్జీలో, జాంగ్రీలో, లడ్డూలో....ఇలా ఏదో ఒక ఐటమ్ వారానికోసారి కొనుక్కొని వెళ్ళి అతని డ్రాయర్‌లో పెట్టు, చేతికివ్వకు! దాన్ని మరోలాభావించి అతను నెగిటివ్‌గా రియాక్ట్ అయ్యే ప్రమాదం ఉంది. డైరెక్ట్‌గా అతని చేతిలో ఆ పొట్లం పెట్టావంటే.

ఇలా చేయడంవలన మహాఅయితే నెలకో పది రూపాయల ఖర్చు నీకు, కానీ ఆ పదిరూపాయల విలువ?....... ఇప్పుడు నీకర్థంకాదు. నువ్వలాచేసి చూశాక నీకే అర్థమవుతుంది.

ఇంకా, మీ బాస్ వేసుకున్న డ్రస్ పరమ ఛండాలంగాఉన్నా సమయం చూసి, "చాలా బాగుందిసార్, మీ టేస్టు సుపర్బ్" అను. "ఈ డ్రస్‌లో మీ వయసు పదేళ్ళుతగ్గినట్టుగా వున్నారు" అనికూడా అనగలిగావంటే ఇంకా బాగుంటుంది.

దుబాయ్‌నుంచి నీ ఫ్రెండ్ పంపించిన పెన్ జేబులో పెట్టుకొని అతని దగ్గరకు వెళ్ళావనుకో! అతని దృష్టి దానిమీద పడితే దాన్ని తీసి అతని చేతికివ్వు. మీ బాస్ "చాలా బాగుందోయ్ ఎక్కడకొన్నావ్" అన్నాడంటే అది నీదికాదని నిశ్చయానికి రావాలి వెంటనే. "ఏదో లెండిసార్...మా ఫ్రెండ్ పంపించాడు. నిజానికి మీకివ్వాలనే తెచ్చానుసార్" అన్నావనుకో. ఆ అయిదురూపాయల పెన్ను విలువ...అనంతం. సూక్ష్మంగా చెప్పాలంటే దీనంతటినీకలిపి 'కాకాపట్టడం' అంటారు.

నీ బాస్ కరుణ నీమీద ప్రసరించిందని తెలిస్తే నీ సహోద్యోగుల వెటకారం, నీ క్రింది ఉద్యోగుల నిర్లక్ష్యం అన్నీ మాయమైపోతాయి. నువ్వేంచేసి నీ బాస్‌ను ఆకట్టుకొన్నావో వాళ్ళకు తెలియదు కనుక, అప్పుడునువ్వు ద్రోణాచార్యుడివీ, వాళ్ళంతా ఏకలవ్యులూ అవుతారు. వళ్ళు విరుచుకొంటూ లేచాడు భానుమూర్తి.

నూతనోత్సాహంతో భానుమూర్తి చెప్పిన విషయాలు మననం చేసుకుంటూ ఆ రాత్రి స్వోప్నలో కలలు కన్నాడు కాంతికిరణ్.

o o o o

రోజూ ఆఫీస్‌నుంచి ఇంటికొచ్చాక, పక్కింటి నారాయణతో కలిసి బీచ్ కెళ్ళడం అలవాటు భానుమూర్తికి. ఆరోజూ నారాయణతో కలిసి బీచ్ రోడ్‌లో కొంతదూరం నడిచాడోలేదో అతనికళ్ళు మెరిశాయి. ఆడవాళ్ళను చూస్తే అతనినోరు ఊరుకోదు.

వాళ్ళను వర్ణిస్తేతప్ప అతనిలోనితపన చల్లారదు. తమముందు నడిచి వెళుతోన్న జవరాలి జడ పిరుదులమీద అటూ ఇటూ

ఊగుతోంటే ఇక తట్టుకోలేకపోయాడు భానుమూర్తి.

"అబ్బ చూడుగురూ ఎంతపొంకంగా ఉందో! దీన్ని చేసుకొన్నవాడెవడోగానీ మహా అదృష్టవంతుడు. ఇటువంటిది ఒక్కసారి ఊఁ అంటే......ప్ప్....ఇది మొగాణ్ణి లెక్కచేసేరకంలా కనిపించడంలేదు. ఆ నడక చూడు ఎన్ని వయ్యారాలు పోతోందో? దీన్ని ఎపడుమాత్రం కంట్రోల్ చేయగలడు? మొగుణ్ణి ఇంట్లో తాళంపెట్టి షికారుకు బయల్దేరుంటుంది. నాలాంటివాడెవడన్నా దొరుకుతాడనేమో? ట్రై చేయమంటావేమిటి?" వెకిలిగా నవ్వుతూ అన్నాడు భానుమూర్తి.

నారాయణకు అతని మాటలు వినడం మహాప్రీతి, అతనికి స్వతహాగా కామెంట్ చేయడంరాదు. కానీ భానుమూర్తి కామెంట్ చేస్తే అది తనే చేస్తున్నట్టుగా తాదాత్మ్యం చెందుతాడతను. భానుమూర్తి మాటలు వింటూ ఏవో లోకాల్లో తేలిపోతూ "ఊ...."అన్నాడు అన్యమనస్కంగా.

భానుమూర్తి ఒకడుగు ముందుకువేసి ఆమెతో ఏదో మాట్లాడబోయేంతలో వెనుకనుంచి ఓ వ్యక్తి విసురుగావచ్చి ఆమె పక్కన నిలబడి, "కమాన్... వెధవలు ఎంతవస్తేఅంతే నోటికి!" అంటూ ఆమెను లాక్కుపోయాడు. భానుమూర్తి వైపు తీక్షణంగా చూస్తూ.

భానుమూర్తి గుండెలు దడదడలాడాయి. సుడిగాలిలా వచ్చి వెళ్ళిపోయిన వ్యక్తి వాళ్ళ ఆఫీస్ మేనేజరు హనుమంతరావు కావడమే అందుకు కారణం.

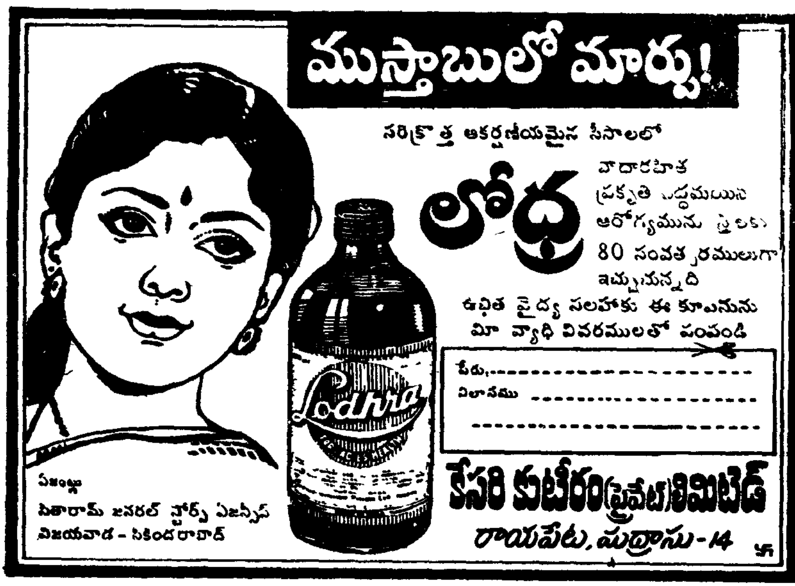

హనుమంతరావుకు అనుంగు శిష్యుడు భానుమూర్తి. హనుమంతరావు దృష్టిలో క్షణం క్రితంవరకూ, భానుమూర్తి నోట్లో వేలు పెట్టినా కొరకలేని బుజ్జిపాపాయి. భానుమూర్తి ప్రవర్తన అలా ఉంటుంది మరి ఆఫీసులో.

అంతవరకూ తను కామెంట్ చేసింది తన బాస్ తాలూకు మనిషిననే విషయం తెలియగానే నిలువు గుడ్లు పడ్డాయి భానుమూర్తికి.

వాళ్ళు ఇద్దరూ బీచ్‌కు కలిసే బయల్దేరి ఉంటారు. మధ్యలో అతనే సిగరెట్లు కొనుక్కోవడానికో ఆగి ఉంటాడు. దాంతో ఆమె కొంచెం ముందుగానడుస్తూ ఉండిఉంటుంది. తాము పరిసరాల్ని గమనించలేదు. సరిగ్గాచూస్తే అతను కనపడి ఉండేవాడే!

కానీ ఎదురుగా మతిపోగొట్టే పెర్సనాలిటీతో ఓ చీర నడిచి వెళుతుండేసరికి యధాప్రకారం తమకళ్ళు పరిసరాల్ని పట్టించుకోవడం మానేసి ఆమెవెనుకే దారి తీశాయి.

తను అన్న ప్రతి మాటా వినే ఉంటాడు హనుమంతరావు. రేపు ఆఫీసులో ఎలా??

అవాక్కయి నిలబడిపోయిన భానుమూర్తినిచూసి అన్నాడు నారాయణ, "ఏమిటిగురూ...ఈ మాత్రానికే అంత భయపడిపోతావు! మనకిది రోజూమామూలేగా. అదిగో చూడు....అవైపు ఎవరో వెళుతున్నట్టుగా ఉంది." అంటూ ఇరవైగజాలదూరంలో రెపరెపలాడుతున్న ఆకాశంరంగు చీరవైపు చూపించాడు నారాయణ.

భానుమూర్తి బాధ అతనికెలా అర్థమవుతుంది-తన తెలివి తేటల్తో బాస్‌ను గ్రిప్‌లో పెట్టుకొన్న భానుమూర్తి ఆరోజు సాయంత్రంనాటి అనుభవంతో హనుమంతరావు గ్రిప్‌లోకి వెళ్ళిపోయాడని? అంత బాధలోనూ నాలికకరుచుకొన్నాడు భానుమూర్తి- "ఆడవాళ్ళను కామెంట్ చేసేముందు వాళ్ళని బాస్ తాలూకు వాళ్ళోకాదో కన్ఫర్మ్ చేసుకొని మరీ ప్రొసీడ్ కావాలి నాయనా!"-అని తన మేనల్లుడికి చెప్పడం మరచానని. ●